

tallet kan ikke ganske dele denne den ærede Ministers Anskuelse. Thi vel fastsætter § 134 alvordige Straffe for Misbrug af Myndighed, men den Forurettede vil dog vanskeligere komme til sin Ret ad den Vej, eller han vil i det Mindste tro, at han vanskeligere vil komme til sin Ret ad den Vej end, hvis han kan fordre Krigsret. Naar der endelig baade i Lovforslagets Motiver og ogsaa af den ærede Krigsminister ved 2den Behandling er blevet henvist til andre Landes Lovgivning med den Bemærkning, at man i andre Lande har den samme Regel, og det endogaa tildels i en meget strengere Form, som nu er foreslaaet i § 202, 4de Stykke, saa maa jeg dertil sige, at der er visse Forhold, med Hensyn til hvilke man ikke saaledes ganske kan domme efter, hvad der har udviklet sig i andre Lande. Slikt udvikler sig nemlig undertiden forskjellig efter det enkelte Folks Karakter og efter andre Hensyn. Retssbevidstheden i eet Land er undertiden anderledes end i et andet, og i vor Arme og vor Flaade har der nu i langsommelig Tid været den Bevidsthed, at Tingen kan blive straffet, uden at han kan faae sin Sag undersøgt og paadømt ved Krigsret, hvor hans egne Kammerater ere hans Dommere. Med visse Ord skal jeg anbefale Undringsforslaget under Nr. 14 til det ærede Thing.

**Krigs- og Marineministeren:** Det første af de Undringsforslag, der nu ligge for, er det af mig under Nr. 12 stillede Forslag, som gaar ud paa, at den gamle Bestemmelse i § 136, nemlig Bestemmelsen om Berettigelsen til at anvende legemlig Magt imod Undermænd for at afværge voldeligt Angreb af dem, skal gjenoptages i Paragrafen. Den ærede Ordfører udtalte sig før imod dette Forslag i fuld Overensstemmelse med, hvad han havde ytret ved Lovforslagets 2den Behandling, og han gjentog navnlig de Ord, som han havde brugt allerede den Gang, nemlig at Vedtagelsen af mit Forslag vilde bevirke et Brud paa Lovforslagets Konsekvens, idet han beklagede, at dette smukke Lovarbejde vilde blive vansiret derved. Da Sagen forelaa til 2den Behandling, og da jeg havde hørt den ærede Ordførers Udtalelse herom, gav jeg ham

paa en vis Maade Ret dert, idet jeg indrømmede, at det maaske ikke var principrigtigt, at en saadan Bestemmelse stod i § 136. Det er jo ogsaa ganske naturligt, at jeg, som ikke er Jurist, naar jeg hører en saa bestemt Udtalelse fra en anset og dygtig Jurist, der ganske anderledes end jeg kan bedømme, hvorledes et saadant Arbejde i dets Helhed bør være ordnet, kan komme til at tvivle om, hvorvidt min egen Anskuelse er rigtig. Men denne min Tvivl svandt imidlertid betydelig ind allerede under Sagens videre Forhandling den Gang, navnlig ved Henvisningen til borgerlig Straffelovs § 40 om Nødværge, og den er senere ganske bortfalden. Den ærede Ordfører fremhævede, som sagt, den Gang, at der i Lovforslagets daværende § 48 — dets nuværende § 51 — er henvist til den borgerlige Straffelovs § 40. Da jeg imidlertid derefter læste Bestemmelserne i den borgerlige Straffelovs § 40 igjennem, fik jeg det Indtryk, at jeg havde indrømmet for Meget, og dette Indtryk er senere blevet yderligere stadfæstet ved nærmere Overveelse. Som en Følge deraf har jeg fundet mig foranlediget til at foreslaa gjenoptagen i Lovforslagets § 136 den Sætning, som blev udvoteret ved 2den Behandling. Det undrer mig, at de militære Medlemmer af Udvalget ikke have set det Samme, som jeg herved lægger Vægt paa. Forholdet er efter min Mening et ganske andet end et almindeligt Nødværgeforhold. Naar en UndergIVEN i militære Forhold retter et Angreb mod en Foresat, da maa denne i saa Fald være berettiget til, for at forsvare sig selv, for at forsvare sin egen Stilling og fyldigere at opretholde Disciplinen, at tage sin Tilflugt til andre Vaaben og andre Forsvarsmidler end dem, der hjemles i den almindelige borgerlige Straffelov. Dette er — det er jeg overbevist om — Grunden til, at man fra Forst af har sat den heromhandlede Bestemmelse ind i Lovforslaget, og det er Grunden til, at jeg ogsaa nu bestemt maa fastholde, at den bliver gjenoptagen. § 136 kan jo ikke betragtes alene for sig, men den maa ses i sine Forbindelse med § 135, og man vil da finde, at, naar det efter denne sidste Paragraf staaar tydeligt for Befalingsmændene i det Hele